Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

14. listopadu 2018 *

„Řízení o předběžné otázce – Soudní spolupráce v občanských věcech – Úpadková řízení – Nařízení (ES) č. 1346/2000 – Článek 3 odst. 1 – Mezinárodní příslušnost – Odpůrčí žaloba – Výlučná příslušnost soudů členského státu, na jehož území bylo úpadkové řízení zahájeno“

Ve věci C-296/17,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Varchoven kasacionen sad (Nejvyšší kasační soud, Bulharsko) ze dne 12. května 2017, došlým Soudnímu dvoru dne 22. května 2017, v řízení

Wiemer & Trachte GmbH, v likvidaci,

proti

Žanu Ovedu Tadžerovi,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení T. von Danwitz, předseda sedmého senátu vykonávající funkci předsedy čtvrtého senátu, K. Jürimäe (zpravodajka), C. Lycourgos, E. Juhász a C. Vajda, soudci,

generální advokát: N. Wahl,

vedoucí soudní kanceláře: R. Schiano, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 3. května 2018,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Wiemer & Trachte GmbH v likvidaci, A. Ganevem, S. Simeonovem a V. Božilovem, advokati,

– za Evropskou komisi M. Wilderspinem, jakož i G. Kolevou a M. Heller, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 28. června 2018,

vydává tento

* Jednací jazyk: bulharština.

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 3 odst. 1, čl. 18 odst. 2, jakož i článků 21 a 24 nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení (Úř. věst. 2000, L 160, s. 1; Zvl. vyd. 19/01, s. 191).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Wiemer & Trachte GmbH, společností v likvidaci a Žanem Ovedem Tadžerem ohledně vrácení peněžité částky, která mu byla převedena z bankovního účtu společnosti Wiemer & Trachte bez souhlasu dočasného správce podstaty.

Právní rámec

Unijní právo

Nařízení č. 1346/2000

3 Body 2 a 6 až 8 odůvodnění nařízení č. 1346/2000 zní:

„(2) Řádné fungování vnitřního trhu vyžaduje, aby mezinárodní úpadková řízení probíhala účinně, a toto nařízení je třeba přijmout z důvodů dosažení tohoto cíle, který spadá do oblasti soudní spolupráce v občanských věcech ve smyslu článku 65 [ES].

[…]

(6) V souladu se zásadou proporcionality se toto nařízení omezuje na ustanovení, která upravují příslušnost pro zahájení úpadkových řízení a rozhodnutí, která jsou učiněna přímo na základě úpadkových řízení a s takovými řízeními úzce souvisí. Kromě toho obsahuje toto nařízení ustanovení, která se týkají uznávání takových rozhodnutí a rozhodného práva, které tyto zásady rovněž splňují.

(7) Konkursy, vyrovnání a podobná řízení jsou vyňaty z působnosti [úmluvy ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti, uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 1972, L 299, s. 32)].

(8) K dosažení cíle zvýšení účinnosti a zrychlení úpadkových řízení s mezinárodním dopadem je nezbytné a vhodné, aby ustanovení o příslušnosti, uznávání a rozhodném právu v této oblasti byla obsažena v právním aktu [Evropské unie], který je závazný a přímo použitelný v členských státech.“

4 Článek 3 odst. 1 a 2 tohoto nařízení stanoví:

„1. Soudy členského státu, na jehož území jsou soustředěny hlavní zájmy dlužníka, jsou příslušné k zahájení úpadkového řízení. V případě společnosti nebo právnické osoby se za místo, kde jsou soustředěny hlavní zájmy, považuje sídlo, pokud není prokázán opak.

2. Pokud jsou hlavní zájmy dlužníka soustředěny na území některého členského státu, jsou soudy jiného členského státu příslušné k zahájení úpadkového řízení proti dlužníkovi pouze tehdy, pokud má dlužník provozovnu na území tohoto členského státu. Účinky takového řízení jsou omezeny na majetek, který se nachází na území tohoto členského státu.“

5 Článek 16 odst. 1 uvedeného nařízení stanoví:

„Rozhodnutí o zahájení úpadkového řízení učiněné soudem členského státu, který je příslušný podle článku 3, je uznáváno ve všech ostatních členských státech od okamžiku, kdy nabude účinku ve státě, který řízení zahájil.

[…]“

6 Článek 18 téhož nařízení zní:

„1. Správce podstaty jmenovaný soudem příslušným podle čl. 3 odst. 1 může vykonávat veškeré pravomoci, které mu jsou svěřeny podle práva státu, který řízení zahájil, v jiném členském státě, dokud v tomto státě není zahájeno jiné úpadkové řízení nebo učiněno ochranné opatření bránící jejich výkonu na základě návrhu na zahájení úpadkového řízení v tomto státě. S výhradou článků 5 a 7 může správce podstaty zejména přemístit majetek dlužníka z území členského státu, ve kterém se nachází.

2. Správce podstaty jmenovaný soudem příslušným podle čl. 3 odst. 2 může v jiném členském státě soudní nebo mimosoudní cestou žádat, aby byl po zahájení úpadkového řízení movitý majetek přemístěn z území členského státu, který řízení zahájil, na území jiného státu. Může také v zájmu věřitelů podávat žaloby na neplatnost právního úkonu.

[…]“

7 Článek 21 nařízení č. 1346/2000 stanoví:

„1. Správce podstaty může žádat, aby podstatný obsah rozhodnutí o zahájení úpadkového řízení a popřípadě i rozhodnutí o jeho jmenování bylo zveřejněno v kterémkoli jiném členském státě podle pravidel pro zveřejnění stanovených v tomto státě. Při takovém zveřejnění se uvede rovněž, který správce podstaty byl jmenován a zda se příslušnost odvozuje podle čl. 3 odst. 1 nebo čl. 3 odst. 2.

2. Každý členský stát, na jehož území má dlužník svou provozovnu, však může stanovit povinnost zveřejnění. V tom případě učiní správce podstaty nebo jakýkoli orgán k tomu zmocněný v členském státě, ve kterém bylo řízení podle čl. 3 odst. 1 zahájeno, nezbytná opatření k zajištění takového zveřejnění.“

8 Článek 24 tohoto nařízení stanoví:

„1. Kdo v některém členském státě splní závazek ve prospěch dlužníka, který se nachází v úpadkovém řízení zahájeném v jiném členském státě, zatímco jej měl splnit ve prospěch správce podstaty v tomto řízení, je zproštěn závazku, pokud o zahájení řízení nevěděl.

2. Pokud je takový závazek splněn před zveřejněním podle článku 21, má se za to, že osoba, která závazek splnila, nevěděla o zahájení úpadkového řízení, pokud není prokázán opak; pokud byl závazek splněn po tomto zveřejnění, má se za to, že osoba, která závazek splnila, o zahájení řízení věděla, pokud není prokázán opak.“

9 Podle čl. 25 odst. 1 zmíněného nařízení:

„Rozhodnutí učiněná soudem, jehož rozhodnutí o zahájení řízení je uznáno podle článku 16, která se týkají průběhu a skončení úpadkového řízení, a vyrovnání tímto soudem schválená se rovněž uznávají bez dalších formálních náležitostí. […]

První pododstavec se rovněž vztahuje na rozhodnutí, která vyplývají přímo z úpadkového řízení, a na rozhodnutí, která s ním úzce souvisejí, i když je učinil jiný soud.

První pododstavec se rovněž vztahuje na rozhodnutí týkající se ochranných opatření, která byla učiněna po podání návrhu na zahájení úpadkového řízení.“

Nařízení (ES) č. 44/2001

10 Článek 1 odst. 1 a 2 písm. b) nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42) stanoví:

„1. „Toto nařízení se vztahuje na věci občanské a obchodní bez ohledu na druh soudu. Nevztahuje se zejména na věci daňové, celní a správní.“

2. Tato nařízení se nevztahuje na:

[…]

b) konkursy, vyrovnání a podobná řízení;

[…]“

Bulharské právo

11 Článek 17a Targovskiho zakona (obchodní zákoník) stanoví:

„1. Pobočka zahraniční právnické osoby, která je registrovaná a která má právo vykonávat obchodní činnost podle svého vnitrostátního práva, se zapisuje do obchodního rejstříku.

[…]

3. Do rejstříku se zapisují následující údaje:

[…]

3) údaje vyplývající ze všech písemností úpadkových soudů, které jsou zapsány do rejstříku, ve kterém je zapsaná zahraniční osoba, jakož i případně rozhodnutí uvedená v čl. 759 odst. 1 a v čl. 760 odst. 3;

[…]

5. Zápis údajů uvedených v odst. 3 bodech 2, 3 a 4 může být rovněž učiněn z moci úřední na základě oznámení rejstříku jiného členského státu Unie, do kterého je zapsána zahraniční osoba, které bylo doručeno prostřednictvím systému propojení rejstříků členských států.“

12 Článek 15 Zakona za targovskija register (zákon o obchodním rejstříku) zní:

„1. Zápis, výmaz a zveřejnění může oznámit:

1) […] obchodník nebo nezisková právnická osoba;

2) […] zmocněnec;

3) […] jiná osoba v zákonem stanovených případech;

4) […] advokát, kterému byla udělena výslovná plná moc v souladu s podmínkami stanovenými zákonem o povolání advokáta pro účely zastupování před úřadem.

[…]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

13 Wiemer & Trachte GmbH je společnost s ručením omezeným, jejíž sídlo se nachází v Dortmundu (Německo). Rozhodnutím ze dne 10. května 2004 rozhodl Sofijski gradski sad (městský soud v Sofii, Bulharsko) o zápisu pobočky společnosti Wiemer & Trachte v Bulharsku do bulharského obchodního rejstříku.

14 Usnesením ze dne 3. dubna 2007 jmenoval Amtsgericht Dortmund (obvodní soud v Dortmundu, Německo) v rámci zahájení úpadkového řízení ohledně společnosti Wiemer & Trachte dočasného správce podstaty a rozhodl, že nakládání s majetkem této společnosti bude platné jen se souhlasem tohoto správce. Toto prvně uvedené usnesení bylo zapsáno do německého obchodního rejstříku dne 4. dubna 2007. Druhým usnesením vydaným dne 21. května 2007 a zapsaným do tohoto rejstříku dne 24. května 2007 uložil tento soud společnosti Wiemer & Trachte všeobecný zákaz nakládat s jejím majetkem. Třetím usnesením vydaným uvedeným soudem dne 1. června 2007 bylo zahájeno úpadkové řízení vedené na majetek společnosti. Toto třetí usnesení bylo zapsáno do uvedeného rejstříku dne 5. června 2007.

15 Dne 18. a 20. dubna 2007 byly z účtu společnosti Wiemer & Trachte u banky Obedinena Balgarska banka AD převedeny příslušné částky ve výši 2 149,30 eura a 40 000 eur prostřednictvím jednatele bulharské pobočky Wiemer & Trachte na účet vedený na jméno Ž. Tadžera z titulu „výkazu cestovních výdajů“ a „zálohy na pracovní výdaje“.

16 Společnost Wiemer & Trachte tedy podala k Sofijski gradski sad (městskému soudu v Sofii) žalobu proti Ž. Tadžerovi, přičemž uvedla, že tyto bankovní transakce nebyly platné vzhledem k tomu, že byly učiněny po zahájení úpadkového řízení. Požadovala vrácení částek uvedených v bodě 15 tohoto rozsudku, zvýšených o zákonné úroky, do majetkové podstaty.

17 Žan Tadžer tvrdil, že Sofijski gradski sad (městský soud v Sofii) není příslušný k projednání věci v původním řízení a že částka odpovídající záloze na pracovní výdaje nebyla použita, a tudíž byla vrácena společnosti Wiemer & Trachte dne 25. dubna 2007.

18 Námitka nepříslušnosti byla zamítnuta Sofijski gradski sad (městským soudem v Sofii), jakož i v odvolacím řízení Apelativen sad (odvolacím soudem, Bulharsko). Usnesením ze dne 28. ledna 2013 Varchoven kasacionen sad (Nejvyšší kasační soud, Bulharsko) rozhodl, že proti usnesení vydanému Apelativen sad (odvolacím soudem) není přípustný kasační opravný prostředek a toto usnesení, které uznalo příslušnost Sofijski gradski sad (městského soudu v Sofii) k projednání věci samé, nabylo právní moci.

19 Ve věci samé tento posledně uvedený soud vyhověl žalobě podané společností Wiemer & Trachte. Žan Tadžer podal proti tomuto rozhodnutí odvolání. Dne 26. července 2016 Apelativen sad (odvolací soud) zrušil uvedené rozhodnutí a zamítl návrh na vrácení částek uvedených v bodě 15 tohoto rozsudku pro neopodstatněnost a nepodloženost důkazy.

20 Společnost Wiemer & Trachte proto podala kasační opravný prostředek k Varchoven kasacionen sad (Nejvyšší kasační soud) proti rozsudku Apelativen sad (odvolacího soudu) s tvrzením, že článek 24 nařízení č. 1346/2000 se na spor v původním řízení nevztahuje, a tedy Ž. Tadžer nemůže tvrdit, že nevěděl o zahájení úpadkového řízení týkajícího se společnosti Wiemer & Trachte.

21 Za těchto podmínek se Varchoven kasacionen sad (Nejvyšší kasační soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru tyto předběžné otázky:

„1) Je třeba čl. 3 odst. 1 [nařízení č. 1346/2000] vykládat v tom smyslu, že příslušnost soudů členského státu, na jehož území bylo zahájeno úpadkové řízení, pro odpůrčí žalobu v rámci úpadkového řízení podanou proti žalovanému, který má sídlo nebo bydliště v jiném členském státě, je výlučnou příslušností, nebo je správce podstaty v případě podle čl. 18 odst. 2 téhož nařízení oprávněn podat odpůrčí žalobu u soudu v členském státě, na jehož území má žalovaný sídlo nebo bydliště, pokud se odpůrčí žaloba podaná správcem podstaty opírá o rozhodnutí o movitém majetku přijaté v jiném členském státě?

2) Uplatní se zproštění závazku podle čl. 24 odst. 2 ve spojení s čl. 24 odst. 1 [nařízení č. 1346/2000] při splnění závazku ve prospěch dlužníka v určitém členském státě, které proběhlo prostřednictvím jednatele provozovny společnosti-dlužníka, která je registrovaná v tomto členském státě, pokud byl v okamžiku tohoto plnění podán v jiném členském státě návrh na zahájení úpadkového řízení ve vztahu k majetku dlužníka a byl jmenován dočasný správce podstaty, ale ještě nebylo přijato rozhodnutí o zahájení úpadkového řízení?

3) Uplatní se čl. 24 odst. 1 [nařízení č. 1346/2000] o splnění závazku na zaplacení peněžité částky ve prospěch dlužníka, pokud je původní převod této částky od dlužníka na osobu, která závazek splnila, podle vnitrostátního práva úpadkového soudu neplatný a tato neplatnost vyplývá ze zahájení úpadkového řízení?

4) Je domněnka nevědomosti podle čl. 24 odst. 2 [nařízení č. 1346/2000] použitelná, pokud osoby uvedené v čl. 21 odst. 2 větě druhé tohoto nařízení nepřijaly nezbytná opatření, aby se zajistilo zveřejnění rozhodnutí úpadkového soudu, kterými je jmenován dočasný správce podstaty a je nařízeno, aby úkony nakládání s majetkem společnosti byly platné jen se souhlasem dočasného správce podstaty, v rejstříku členského státu, na jehož území má dlužník podnik, pokud členský stát, ve kterém se nachází sídlo podniku, stanoví povinné zveřejnění těchto rozhodnutí, přestože je podle článku 25 ve spojení s článkem 16 nařízení uznává?“

K předběžným otázkám

K první otázce

22 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 3 odst. 1 nařízení č. 1346/2000 musí být vykládán v tom smyslu, že příslušnost soudů členského státu, na jehož území bylo úpadkové řízení zahájeno, k rozhodnutí o odpůrčí žalobě podané v úpadkovém řízení a směřující proti žalovanému, který má své sídlo nebo bydliště v jiném členském státě, je výlučnou příslušností, nebo zda správce podstaty může podat takovou odpůrčí žalobu rovněž u soudu členského státu, na jehož území se nachází sídlo nebo bydliště žalovaného.

23 Článek 3 odst. 1 nařízení č. 1346/2000 přiznává soudům členského státu, na jehož území jsou soustředěny hlavní zájmy dlužníka, výlučnou příslušnost k zahájení hlavního úpadkového řízení (rozsudek ze dne 15. prosince 2011, Rastelli Davide a C., C-191/10, EU:C:2011:838, bod 27).

24 Pro účely stanovení kritérií, která umožňují určit, zda je určitá žaloba zahrnuta do působnosti tohoto ustanovení, či nikoliv, Soudní dvůr upřesnil, že je třeba zohlednit bod 6 odůvodnění nařízení č. 1346/2000, podle něhož se toto nařízení omezuje na ustanovení, která upravují příslušnost pro zahájení úpadkových řízení a rozhodnutí, která jsou učiněna přímo na základě úpadkových řízení a s takovými řízeními úzce souvisí (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 12. února 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, bod 20, a ze dne 19. dubna 2012, F-Tex, C-213/10, EU:C:2012:215, bod 26).

25 Soudní dvůr z toho vyvodil, že s ohledem na cíl zákonodárce takto upřesněný v tomto bodě odůvodnění, a na užitečný účinek nařízení č. 1346/2000, musí být čl. 3 odst. 1 tohoto nařízení vykládán v tom smyslu, že soudům členského státu příslušného pro zahájení úpadkového řízení přiznává mezinárodní příslušnost rozhodnout o žalobách, které přímo vyplývají z uvedeného řízení a úzce s ním souvisejí (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 12. února 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, bod 21, a ze dne 19. dubna 2012, F-Tex, C-213/10, EU:C:2012:215, bod 27).

26 S ohledem zejména na tyto úvahy již Soudní dvůr rozhodl, že odpůrčí žaloby, jejichž cílem je nárůst aktiv podniku, který se nachází v úpadkovém řízení, spadají do této kategorie žalob. Článek 3 odst. 1 nařízení č. 1346/2000 musí být proto vykládán v tom smyslu, že soudy členského státu, na jehož území bylo úpadkové řízení zahájeno, jsou příslušné k rozhodnutí o odpůrčí žalobě podané v úpadkovém řízení a směřující proti žalovanému, který má bydliště v jiném členském státě (rozsudek ze dne 12. února 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, bod 28).

27 Předkládající soud si klade otázku, zda je tato mezinárodní příslušnost výlučná, nebo zda je naopak volitelná, takže umožňuje správci podstaty podat k soudu členského státu bydliště žalovaného takovou odpůrčí žalobu.

28 Za tímto účelem je třeba zaprvé uvést, že bod 7 odůvodnění nařízení č. 1346/2000 upřesňuje, že konkursy, vyrovnání a podobná řízení jsou vyňaty z působnosti úmluvy ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti, uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, která byla nahrazena ve vztazích mezi členskými státy, s vyloučením Dánského království, nařízením č. 44/2001. Zadruhé podle čl. 1 odst. 2 písm. b) tohoto nařízení jsou z jeho působnosti vyňaty „konkursy, vyrovnání a podobná řízení“.

29 Toto posledně uvedené nařízení a nařízení č. 1346/2000 musí být vykládány takovým způsobem, aby bylo zabráněno jakémukoli překrývání právních pravidel, která tyto akty obsahují, a jakémukoliv právnímu vakuu. Žaloby vyloučené z působnosti nařízení č. 44/2001 na základě jeho čl. 1 odst. 2 písm. b), tak spadají do působnosti nařízení č. 1346/2000. Nařízení č. 44/2001 se pak symetricky vztahuje na žaloby, které nespadají do působnosti čl. 3 odst. 1 nařízení č. 1346/2000 (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. listopadu 2017, Tünkers France a Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, bod 17, jakož i citovaná judikatura).

30 V tomto ohledu Soudní dvůr upřesnil, že toto posledně uvedené nařízení se použije na všechny věci spadající do oblasti občanského a obchodního práva kromě určitých přesně stanovených záležitostí, a že čl. 1 odst. 2 písm. b) nařízení č. 44/2001 vylučuje ze své oblasti působnosti pouze žaloby, které vyplývají přímo z úpadkového řízení a které s ním úzce souvisejí, přičemž tyto spadají do působnosti nařízení č. 1346/2000 (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. dubna 2012, F-Tex, C-213/10, EU:C:2012:215, bod 29).

31 Z toho vyplývá, že příslušné působnosti těchto dvou nařízení týkající se mezinárodní příslušnosti soudů členských států jsou jasně vymezeny a odpůrčí žaloba, jelikož vyplývá přímo z úpadkového řízení a úzce s ním souvisí, spadá do oblasti působnosti nařízení č. 1346/2000, a nikoliv nařízení č. 44/2001.

32 Přitom je třeba poznamenat, že nařízení č. 1346/2000 nestanoví žádné pravidlo přiznávání mezinárodní příslušnosti, které by vedlo k tomu, že by se soudům členského státu bydliště žalovaného přiznala příslušnost k rozhodování o odpůrčích žalobách, které vyplývají přímo z úpadkového řízení a úzce s ním souvisejí.

33 Kromě toho Soudní dvůr již rozhodl, že soustředění všech žalob přímo spojených s úpadkem podniku před soudy členského státu příslušného k zahájení úpadkového řízení je v souladu s cílem zvýšení účinnosti a zrychlení úpadkových řízení s mezinárodním dopadem, který je uveden v bodech 2 a 8 odůvodnění nařízení č. 1346/2000 (rozsudek ze dne 12. února 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, bod 22).

34 Dále je třeba uvést, že podle bodu 4 odůvodnění tohoto nařízení je pro řádné fungování vnitřního trhu nutné vyhnout se podnětům, které motivují zúčastněné strany k převodům majetku nebo soudních řízení z jednoho členského státu do druhého za účelem výhodnějšího právního postavení (*forum shopping*) (rozsudek ze dne 12. února 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, bod 23).

35 Možnost, aby ve vztahu k odpůrčím žalobám podaným v různých členských státech byly příslušné různé soudy, by přitom vedla k oslabení snahy dosáhnout takového cíle (rozsudek ze dne 12. února 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, bod 24).

36 Z výše uvedených úvah vyplývá, že soudy členského státu, na jehož území bylo zahájeno úpadkové řízení, uvedené v čl. 3 odst. 1 nařízení č. 1346/2000, mají výlučnou příslušnost k rozhodování o žalobách, které vyplývají přímo z tohoto řízení a úzce s ním souvisejí, a tedy o odpůrčích žalobách podaných v rámci úpadkového řízení.

37 Tento závěr nemůže být vyvrácen kontextem, do kterého spadá čl. 3 odst. 1 nařízení č. 1346/2000.

38 Zaprvé nelze vycházet z čl. 18 odst. 2 tohoto nařízení s cílem zpochybnit výlučnou povahu mezinárodní příslušnosti soudů uvedených v čl. 3 odst. 1 tohoto nařízení k rozhodování o odpůrčích žalobách.

39 Článek 18 odst. 2 nařízení č. 1346/2000 se totiž týká pouze zvláštní situace, ve které byl jmenován správce podstaty v rámci řízení podle čl. 3 odst. 2 uvedeného nařízení a nemůže se použít v takové situaci, jako je situace ve věci v původním řízení, ve které byl takový správce jmenován v rámci hlavní úpadkového řízení.

40 Jak zdůraznil generální advokát v bodě 64 svého stanoviska, toto rozlišování lze vysvětlit tím, že pravomoci správce podstaty jsou v rámci řízení podle čl. 3 odst. 2 nařízení č. 1346/2000 územně omezeny, jelikož jsou na základě tohoto článku účinky takového řízení omezeny na majetek dlužníka, který se nachází na území členského státu v den zahájení uvedeného řízení. Správce podstaty tedy musí mít v takovém případě možnost obrátit se odpůrčí žalobou související s takovým řízením na soud jiného členského státu, než je stát, ve kterém bylo zahájeno vedlejší řízení, pokud byl majetek, který je předmětem tohoto řízení, převeden po jeho zahájení do jiného členského státu.

41 Zadruhé čl. 25 odst. 1 nařízení č. 1346/2000 nemůže sloužit ani na podporu výkladu čl. 3 odst. 1 tohoto nařízení ve prospěch možnosti volby mezinárodní příslušnosti pro odpůrčí žaloby.

42 Jak uvedl generální advokát v bodě 65 svého stanoviska, toto ustanovení se dotýká pouze uznávání a vykonatelnosti rozhodnutí, která vyplývají přímo z úpadkového řízení, a rozhodnutí, která s ním úzce souvisejí, i když je učinil jiný soud. Uvedené ustanovení jen připouští možnost, aby soudy členského státu, na jehož území bylo zahájeno úpadkové řízení podle čl. 3 odst. 1 nařízení č. 1346/2000, rozhodovaly též o žalobě, která přímo vyplývá z tohoto řízení, ať již je to soud, který zahájil úpadkové řízení na základě uvedeného čl. 3 odst. 1 nebo o jiný soud téhož členského státu, který je místně a věcně příslušný (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. února 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, body 26 a 27).

43 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na první otázku odpovědět, že čl. 3 odst. 1 nařízení č. 1346/2000 musí být vykládán v tom smyslu, že příslušnost soudů členského státu, na jehož území bylo úpadkové řízení zahájeno, k rozhodování o odpůrčí žalobě podané v úpadkovém řízení a směřující proti žalovanému, který má sídlo nebo bydliště v jiném členském státě, je výlučnou příslušností.

Ke druhé až čtvrté otázce

44 Vzhledem k tomu, že druhá až čtvrtá otázka na rozdíl od toho, co vyplývá z odpovědi na první otázku, předpokládají, že odpůrčí žalobu je možné podat k soudu členského státu, na jehož území se nachází sídlo nebo bydliště žalovaného, není třeba na uvedené otázky odpovídat.

K nákladům řízení

45 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Článek 3 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení musí být vykládán v tom smyslu, že příslušnost soudů členského státu, na jehož území bylo úpadkové řízení zahájeno, k rozhodování o odpůrčí žalobě podané v úpadkovém řízení a směřující proti žalovanému, který má sídlo nebo bydliště v jiném členském státě, je výlučnou příslušností.

Podpisy.